

Bilag.

Direktoratet for den Kongelige grønlandske Handel.

København, den 14. December 1907.

Efter at der i mange Aar var brudt Kul af Grønlænderne til eget Brug ved Kaersut i Umanaks Fjorden, blev der i Direktoratets Skibe anstillet Forsøg med disse Kul til Maskinbrug; Resultatet var særdeles tilfredsstillende.

Prøver af Kullene undersøgte dels paa Statsprøveanstalten med det Resultat, at deres Varmeevne var ca. 6,000 Kalorier (Newcastlekuls Varmeevne sædvanlig ca. 6,500 Kalorier), dels paa polyteknisk Læreanstalt; paa Grundlag af den der anstillede Undersøgelse anbefalede Anstaltens Direktør, G. A. Hagemann, at forsøge at udnytte Kullene. Efter Samraad med Direktør Hagemann sendtes Skibsfører under Direktoratet Søeby til Amerika for der i lignende Gruber at sætte sig ind i Driften. At udsende en Ingeniør mente Direktør Hagemann var for kostbar i Forhold til det ringe Kvantum, der skulde brydes.

I 1905 udsendtes Søeby med det fornødne Materiel, et Beboelseshus for ham og Arbejderne, forskellige Smaahuse, Værktøj og Minetømmer, en Motorbaad, m. m.

Det første Aar medgik til Opførelsen af Boligen, de øvrige Huse og navnlig Anlægget af en Kaj foran Mineindgangen, idet der foran denne kun var en ganske smal Forstrand, hvor Isen om Vinteren skruede op, samt til Aabning af en Minegang. Disse betydelige Arbejder, hvortil der havde Bistand af 1 Tømmer, 1 Snedker, 1 Smed og 2 Arbejdere, alle danske, vare i 1906 saa vidt fremmede, at regelmæssig Drift kunde paabegyndes, hvortil engageredes nogle Grønlændere. I Tiden fra 1. August til 14. September 1906 udtoges 997 Tdr. Kul af Minen med en gennemsnitlig Arbejdskraft af 4 Mand daglig.

Midt i September 1906 fandt der imidlertid nogle Fjeldskred Sted, der til Dels lukkede Indgangen til Bruddet. Dette i Forbindelse med den indtrædende haarde Vinter standsede indtil videre alt Arbejde.

I 1907 er Mineindgangen oprenset og afstivet samt ført saa langt ud, at Fjeldskred forhaabentlig ikke fremtidig vil hindre Driften.

For at faa klarlagt Kullenes Lejer og navnlig for at faa undersøgt, om der ikke andetsteds skulde findes bekvemmere Adgang til Kullene, udsendtes i Aar en tysk Stiger.

Af hans Indberetning, der vedlægges, vil det ses, at det valgte Sted er det eneste mulige, og at der paa dette Sted findes udmærkede Kullejer. I Meyers Vareleksikon, Artikel: Stenkul, anføres: „Ofte har Lagene en Mægtighed af imellem 0,3 og 1,25 Meter.“ Ifølge Stigerens Beretning er Lagene i den undersøgte Grube 1,40 Meter ren Kul med 0,30 Meter mellemliggende Sandstenslag.

Det er herved fastslaaet, at Grundbetingelserne for Kulbrydningen ere gode. Arbejdsforholdene paa Stedet ere imidlertid saa vanskelige, at man maa være forberedt paa en Del Forsinkelser, inden der kan indtræde regelmæssig Drift.

Ved Spørgsmaalet om Kulbruddets Rentabilitet maa det erindres, at engelske Kul paa Grund af den dyre Fragt til Grønland har en Værdi der af ca. 6 Kr.

Efter endt Afbenyttelse turde man udbede sig den vedlagte Indberetning med Bilag tilbagesendt.

Ryberg.

H. B. Krenchel.

Til Indenrigsministeriet.